

ribus incipere. Sic Aristotelem cœpisse in *Physicis* non ab uno, sed à pluribus principijs: nec illa plura principia habere rationem unius: sicuti nec plura vel literarum vel corporum naturalium elementa unius rationem habent: multitudinem sive principiorum, sive specierum, sive affectionum non impedire scientiæ unitatem, dummodo sit unum *γένεσις ἀπὸ κοίμηνον*, à quo tanquam à communi radice omnia pendent: unitatem autem illam subjecti nullum ordinem constituere, quia illud non est magis primum, quam ultimum, sed totam scientiam capit, & propterea dicitur adæquatum, nec relationem ad principium habet, sed omni respectu absolutum est.

21. His ita à nobilissimis ante hæc tempora philosophis, Zabarella & Piccolomineo, disputatis, de cætero inter eos convenit, esse tantum duos ordines, quorum uterq; descendat ab universalibus ad particularia, & procedat à notioribus: unum syntheticum seu compositivum, qui progreditur à primis rerum principijs ad illa, quæ inde constant: alterum analyticum & resolutivum, qui à notione finis, qui est obtinendus, & ad cuius *γένεσιν* omnia referuntur, progreditur ad cognoscenda principia & media, finem illum in certo subjecto certo modo prognerantia.

22. Quia enim cognitio nostra melior & facilior est finis omnis ordinis, in quo tota ejus natura posita est, ab eo etiam sumendæ sunt differentia ordinem dividentes. Cognitionem autem quærimus aut per seipsam, aut acquisitam dirigimus ad operationem: nec datur tertium sine involutione contradictionis. Propterea si quæ disciplinæ cognitionem propter se intendunt, ceu sunt theoreticæ, non nisi ordine synthetico conscribi & tradi possunt: quia si distinctam scientiam comparare volumus, necessariò ordiendum est à principijs primis, & progrediendum ad principia posteriora, & ad ea, quæ ex principijs constant. Quæ autem cognitionē sic quærun, ut illam referant ad operationem & alicujus finis architectonici adeptionem, qui operatione illa quæritur, & ad quem omnia referuntur, ceu est philosophia moralis, omnesq; artes & aliæ facultates omnes, quæ excogitari possunt: in illis necessariò ordine analytico auspicamur ab illius finis notione: & tunc ad investiganda prima principia, à quibus scilicet postea ordine compositivo operationem inchoamus, & per quæ finem illum nobis comparamus, procedimus. Hoc est, quod philosophi jactant: utrumq; ordinem in ar-